

GHS elementi obeležavanja

Obeležavanje: Reglativa (EU) 1272/2008 i Pravilnik o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obeležavanje UN (Sl. glasnik RS, 64/10 i 26/11).

Piktogrami opasnosti

GHS07

Reč upozorenja:	Pažnja	
Obaveštenje o opasnosti:	H319 H335 H315	Dovodi do jake iritacije oka. Može da izazove iritaciju respiratornih organa. Izaziva iritaciju kože.
Obaveštenje o merama predostrožnosti:	P102 P264 P280 P305+P351+ P338 P337+P313 P302+P352 P332+P313 P362 P261 P271 P304+P340	Čuvati van domašaja dece. Oprati ruke nakon rukovanja. Nositi zaštitne rukavice, zaštitnu odeću, zaštitne naočare/zaštitu za lice. AKO DOSPE U OČI: Pažljivo isprati vodom nekoliko minuta. Ukloniti kontaktna sočiva, ukoliko postoje i ukoliko je to moguće učiniti. Nastaviti sa ispiranjem. Ako iritacije oka ne prolazi: potražiti medicinski savet/mišljenje. AKO DOSPE NA KOŽU: Oprati sa puno vode i sapuna. Ako dođe do iritacije kože: potražiti medicinski savet/mišljenje. Skinuti kontaminiranu odeću i oprati je pre ponovne upotrebe. Izbegavati udisanje prašine. Koristiti samo na otvorenom ili u dobro provetrenom prostoru. AKO SE UDIŠE: ukoliko je disanje otežano, izneti povređenu osobu na svež vazduh i obezbediti da se odmara u položaju koji ne ometa disanje.

Opasne supstance koje se moraju navesti na etiketi:

Sumpor

Obeležavanje: EU Direktiva 67/548/EEC ili 1999/45/EC i Pravilniku o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda (Sl. glasnik RS, 59/10 i 25/11).

Piktogrami opasnosti

Xi

IRITATIVNO

Oznaka(e) rizika (R):	R36/37/38	Iritativno za oči, respiratorne organe i kožu.
Oznaka(e) bezbednosti (R):	S2 S13 S22 S41 S36/37/39 S45	Čuvati van domašaja dece. Čuvati odvojeno od hrane, pića i hrane za životinje. Ne udisati prašinu. U slučaju požara i/ili eksplozije ne udisati dim. Nositi odgovarajuću zaštitnu odeću, zaštitne rukavice i zaštitna sredstva za oči/lice. U slučaju nezgode ili zdravstvenih tegoba, hitno zatražiti lekarsku pomoć (ako je moguće pokazati etiketu).

3. PODACI O SASTOJcima U SMEŠI

Sastojci koji doprinose opasnosti proizvoda:

Hemijski naziv	CAS broj	Klasifikacija (67/548 EEC)	Klasifikacija (regulativa EC 1272/2008)	g/kg
Sumpor	7704-34-9	Xi: R36/37/38	Irit. oka kat. 2 H319 Spec. toks. - JI kat. 3 H335 Irit. kože kat. 2 H315	800,0
Natrijum aluminosilikat (Eupical LXS 95/S)	68585-47-7	Xi: 38, 41	Irit. kože kat. 2 H315 Irit. oka kat. 1 H318	30,0
Natrijum naftalensulfonat/formaldehid koncentrat (Dehscofix 920)	36290-04-7			30,0
Silicijum dioksid (Ebrosil)	112926-00-8			20,0
Kaolin (Caolin TB-1-10)	1322-58-7			120,0

4. MERE PRVE POMOĆI

Opšti savet:	Imati kod sebe ambalažu proizvoda, etiketu ili Bezbednosni list prilikom pozivanja službi za hitne intervencije (policija, vatrogasci, hitna pomoć), Centra za kontrolu trovanja VMA ili lekara ili odlaska na lečenje.
U slučaju udisanja:	Izneti unesrećenog na svež vazduh. Ukoliko je disanje nepravilno ili prestane, primeniti veštačko disanje. Pacijenta dobro utopli i ostaviti da miruje. Odmah pozvati lekara ili Centar za kontrolu trovanja.
U slučaju kontakta sa kožom:	Nakon kontaminacije kože neophodno je skinuti eventualno kontaminiranu odeću i kožu obilno oprati vodom. Odmah se obratiti lekaru. Kontaminiranu odeću pre ponovne upotrebe oprati.
U slučaju kontakta sa očima:	Ako preparat dospe u oči neophodno je obilno ispiranje vodom u trajanju 15-tak minuta (uz otvorene očne kapke). Izvaditi kontaktna sočiva. Odmah se obratiti lekaru.
U slučaju gutanja:	Ako je preparat progutan potrebno je isprati usta, odmah izazvati povraćanje, a nakon toga dati aktivni uglj. Odmah se obratiti lekaru.
Medicinski savet:	Specifičan tretman/antidot ne postoji. Tretira se simptomatski.

5. MERE ZAŠTITE OD POŽARA

Odgovarajuća sredstva za gašenje požara:	Za manje požare upotrebiti CO ₂ penu, vodenu maglu i prah za gašenje. U slučaju veće vatre moguća je upotreba vodenog šmrka.
Sredstva za gašenje požara koja se ne smeju koristiti iz sigurnosnih razloga:	Požar ne gasiti mlazom vode jer to može izazvati širenje požara.
Specifične opasnosti prilikom gašenja požara:	Vatra će se proširiti sagorevanjem obrazujućim vidljivim plamenom. Zagrevanjem dolazi do razgradnje i emisije sumpor oksida i vodonik sulfida. Izlaganje produktima sagorevanja može da bude štetno po zdravlje.
Posebna zaštitna oprema pri gašenju požara:	U slučaju požara nositi lični aparat za disanje i neophodna je primena izolacionih odela/aparata da bi se prevenirala mogućnost nastanka oštećenja kože, očiju i respiratornog trakta.
Ostale informacije:	Ne dozvoliti oticanje vode korišćene za gašenje požara u kanalizaciju ili vodene vodotokove. Zatvorene kontejnere izložene vatri hladiti vodenim sprejem.

6. MERE U SLUČAJU HEMIJSKOG UDESA

Lične mere predostrožnosti:	Pogledati mere u odeljcima 7 i 8. Izbeći stvaranje panike.
Mere zaštite životne sredine:	Ne spirati preparat u površinske tokove ili kanalizaciju.
Metode čišćenja:	Sprečiti prosipanje sredstva, pokupiti preparat sa nezapaljivim absorbirajućim materijalom i smestiti ga u zatvorene kontejnere. Temeljno očistiti kontaminiranu površinu.
Dodatni saveti:	Ukoliko proizvod kontaminira reke, jezera ili odvođe odmah obavestiti nadležne organe.

7. RUKOVANJE I SKLADIŠTENJE

RUKOVANJE

Savet za bezbedno rukovanje: Izbegavati kontakt sa kožom i očima.

SKLADIŠTENJE

Uslovi za prostor za skladištenje i ambalažu: Ambalažu držati dobro zatvorenu, na suvom, hladnom i dobro provetrenom mestu. Čuvati van domašaja dece. Čuvati odvojeno od hrane, pića i hrane za životinje.

Ostali podaci: Fizički i hemijski stabilan najmanje 2 godine kada se čuva u originalnoj, neotpakovanoj i zapečaćenoj ambalaži na sobnim temperaturama.

8. KONTROLA IZLOŽENOSTI I LIČNA ZAŠTITA

Komponente sa kontrolnim parametrima radnog mesta

Komponente	Ograničenje(a) izloženosti	Vrsta ograničenja izlaganja	Izvor
SO ₂	5 mg/m ³	Izloženost 8 h vremenski određenog proseka - TWA	
SH ₂	13 mg/m ³	Izloženost 8 h vremenski određenog proseka - TWA	
Natrijum naftalensulfonat/formaldehid koncentrat (Dehscofix 920)	5 mg/m ³	Izloženost 8 h vremenski određenog proseka - TWA	

TEHNIČKE MERE ZA SMANJENJE IZLOŽENOSTI

Ako izlaganje kontaminaciji ne može da bude eliminisano, najpouzdanije tehničke mere zaštite su suzbijanje prosipanja i/ili izdvajanja u sigurnu ambalažu. Stepem ovih mera zaštite zavisi od stvarnog rizika upotrebe. U slučaju stvaranja prašine nošene vazduhom upotrebiti lokalne sisteme ventilacije. Proceniti izloženost i primeniti bilo koje dodatne mere kako bi se nivo prašine u vazduhu držao ispod kritičnog nivoa izlaganja. Ukoliko je potrebno potražiti dodatni savet u pogledu higijene rada.

OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU

Zaštitne mere:	Upotreba tehničkih mera zaštite treba uvek da ima prvenstvo u odnosu na mere lične zaštite. Prilikom izbora lične opreme potražiti savet odgovarajućeg stručnog lica. Lična zaštitna oprema treba da bude sertifikovana za odgovarajuće standarde.
Zaštita:	U normalnim uslovima nije neophodna posebna oprema za zaštitu respiratornih organa.
Zaštita ruku:	Pri rukovanju sa koncentratom potrebno je nositi odgovarajuće zaštitne rukavice. Izaberite rukavice prema specifičnostima posla koji obavljate.
Zaštita očiju:	Potrebne su zaštitne naočare/zaštita za lice.
Zaštita kože:	Nije neophodna posebna zaštitna oprema. Izaberite opremu za zaštitu kože i tela prema specifičnosti posla koji obavljate.

9. FIZIČKE I HEMIJSKE OSOBINE PREPARATA

Fizičko stanje:	Granule
Oblik preparata:	Vododisperzibilne granule (WG)
Boja:	Žuta
Miris:	Jak na sumpor
Temperatura paljenja:	> 207°C
Zapreminska masa:	0,9 g/cm ³ (20°C) (CIPAC MT 3)
Korozivna svojstva:	Nije korozivan
Suspenzibilnost:	> 80,0% (CIPAC MT 168)
Granulometrijski sastav:	Sve čestice ispod 75 µm (CIPAC MT 59,1)
Perzistentnost pene:	Max. 25 ml pene nakon 1 minuta (CIPAC MT 47)
Kvašljivost:	Max. 60 sekundi (CIPAC MT 53,3)
Rastvorljivost (ostalo):	Rastvorljiv u organskim rastvaračima
Zapaljivost:	Nije zapaljiv
Eksplozivnost:	Nije eksplozivan
pH:	8,3 (CIPAC MT 75)

10. STABILNOST I REAKTIVNOST

Stabilnost:	Preparat je stabilan pri normalnim uslovima skladištenja i upotrebe. Garantovana je dvogodišnja stabilnost proizvoda ako se skladišti pod normalnim uslovima skladištenja, na suvom i hladnom mestu. Na 0 ± 2°C nema izdvajanja taloga ni prstena.
Uslovi koje treba izbegavati:	Toplota.
Materijali koje treba izbegavati:	Oksidišući agensi, jake baze.
Opasni proizvodi raspada:	Toksični gasovi.

11. PODACI O TOKSIČNOSTI

Wetsul

**Akutna oralna
toksičnost:**

LD₅₀ za pacova je > 5000 mg/kg
GHS, DSD/DPD - klasifikacija
Nema.

**Akutna dermalna
toksičnost:**

LD₅₀ za pacova je > 2000 mg/kg
GHS, DSD/DPD - klasifikacija
Nema.

**Akutna inhalaciona
toksičnost:**

LC₅₀ za pacova > 5,0 mg/L
GHS, DSD/DPD - klasifikacija
Nema.

Iritacija kože:

Izaziva iritaciju kožu kunića
GHS - klasifikacija
Irit. kože kat. 2 H315
DSD/DPD Xi, R38.

Iritacija očiju:

Izaziva iritaciju oka kunića
GHS - klasifikacija
Iirit. oka kat. 1 H319
DSD/DPD Xi, R36.

Senzibilizacija:

Ne izaziva senzibilizaciju
GHS, DSD/DPD - klasifikacija
Nema.

Dugoročna toksičnost:

Nisu rađena ispitivanja karcinogena, teratogena ili mutagena dejstva u eksperimentima sa životinjama.

Sumpor:

Nisu rađena ispitivanja karcinogena, teratogena ili mutagena dejstva u eksperimentima sa životinjama.

12. EKOTOKSIKOLOŠKI PODACI

POSTOJANOST I RAZGRADIVOST

Stabilnost u vodi:

Vreme polurazgradnje: nije određeno.

Stabilnost u zemljištu:

Vreme polurazgradnje: nije određeno.

Degradabilnost:

Biodegradabilan.

Bioakumulacija:

Podleže bioakumulaciji.

EFEKTI EKOTOKSIČNOSTI

(podaci za 2,4-D 2EH)

Toksičnost za ptice:	LD ₅₀ za belorepu prepelicu > 2000 mg/kg GHS - klasifikacija Nema .
Toksičnost za ribe:	(96h) LC ₅₀ za kalifornijsku pastrmku (<i>O. Mykiss</i>) > 100 mg/L, GHS, DSD/DPD - klasifikacija Nema.
Toksičnost za dafniju:	(48h) EC ₅₀ za dafniju (<i>Daphnia magna</i>) > 100 mg/L, GHS, DSD/DPD - klasifikacija Nema.
Toksičnost za alge:	(72h) IC ₅₀ za alge (<i>Scenedesmus subspicatus</i>) > 100 mg/L, GHS, DSD/DPD - klasifikacija Nema.
Toksičnost za pčele:	> 100 µg/pčeli.

13. TRETMAN I ODLAGANJE OTPADA

Ostaci od proizvoda:	Odložiti na mesta predviđena za prikupljanje i uništavanje otpadnih materija ove vrste (ovlašćeni sabirni centri). Voditi računa da sredstvo ne dospe u vodotokove, kanalizaciju, deponije, da se ne prosipa po zemlji kao ni na druga mesta.
Onečišćena ambalaža:	Ambalažu ne koristiti u druge svrhe. Praznu ambalažu dobro isprati vodom (najmanje tri puta) i deponovati na mesta određena za prikupljanje otpadnih materija ove vrste.
Metode odlaganja otpada:	Odložiti u saglasnosti sa državnim, regionalnim i lokalnom regulativom.

Sa otpadom postupiti u skladu sa Zakonom o ambalaži i ambalažnom otpadu (Sl. glasnik RS, 36/09) i Zakonom o upravljanju otpadom (Sl. glasnik RS, 36/09).

14. PODACI O TRANSPORTU

Transport kopnennim putevima

ADR:

Broj UN:	-
Klasa:	-
Etiketa:	-
Grupa pakovanja:	-
Ispravan naziv za otpremanje:	MATERIJE U ČVRSTOM STANJU, Sumpor
Rizik po životnu sredinu:	-

Transport pomorskim putevima
IMGD:

Broj UN: -
 Klasa: -
 Etiketa: -
 Grupa pakovanja: -
 Ispravan naziv za otpremanje: MATERIJU U ČVRSTOM STANJU, Sumpor
 Rizik po životnu sredinu: -

Vazdušni transport
JATA/GRD:

Broj UN: -
 Klasa: -
 Etiketa: -
 Grupa pakovanja: -
 Ispravan naziv za otpremanje: MATERIJU U ČVRSTOM STANJU, Sumpor

15. REGULATORNI PODACI

GHS elementi obeležavanja

Obeležavanje: Reglativa (EU) 1272/2008 i Pravilnik o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obeležavanje UN (Sl. glasnik RS, 64/10 i 26/11).

Piktogrami opasnosti

GHS07

Reč upozorenja:	Pažnja	
Obaveštenje o opasnosti:	H319 H335 H315	Dovodi do jake iritacije oka. Može da izazove iritaciju respiratornih organa. Izaziva iritaciju kože.
Obaveštenje o merama predostrožnosti:	P102 P264 P280 P305+P351+ P338 P337+P313 P302+P352 P332+P313 P362	Čuvati van domašaja dece. Oprati ruke nakon rukovanja. Nositi zaštitne rukavice, zaštitnu odeću, zaštitne naočare/zaštitu za lice. AKO DOSPE U OČI: Pažljivo isprati vodom nekoliko minuta. Ukloniti kontaktna sočiva, ukoliko postoje i ukoliko je to moguće učiniti. Nastaviti sa ispiranjem. Ako iritacije oka ne prolazi: potražiti medicinski savet/mišljenje. AKO DOSPE NA KOŽU: Oprati sa puno vode i sapuna. Ako dođe do iritacije kože: potražiti medicinski savet/mišljenje. Skinuti kontaminiranu odeću i oprati je pre ponovne upotrebe.

P261	Izbegavati udisanje prašine.
P271	Koristiti samo na otvorenom ili u dobro provetrenom prostoru.
P304+P340	AKO SE UDIŠE: ukoliko je disanje otežano, izneti povređenu osobu na svež vazduh i obezbediti da se odmara u položaju koji ne ometa disanje.

Opasne supstance koje se moraju navesti na etiketi:

Sumpor

Obeležavanje: EU Direktiva 67/548/EEC ili 1999/45/EC i Pravilniku o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda (Sl. glasnik RS, 59/10 i 25/11).

Piktogrami opasnosti

Xi

IRITATIVNO

Oznaka(e) rizika (R):	R36/37/38	Iritativno za oči, respiratorne organe i kožu.
Oznaka(e) bezbednosti (S):	S2 S13 S22 S41 S36/37/39 S45	Čuvati van domašaja dece. Čuvati odvojeno od hrane, pića i hrane za životinje. Ne udisati prašinu. U slučaju požara i/ili eksplozije ne udisati dim. Nositi odgovarajuću zaštitnu odeću, zaštitne rukavice i zaštitna sredstva za oči/lice. U slučaju netzgode ili zdravstvenih tegoba, hitno zatražiti lekarsku pomoć (ako je moguće pokazati etiketu).
Dodatno obeležavanje:	Pridržavati se uputstva za upotrebu da bi se izbegli rizici po zdravlje ljudi i životnu sredinu.	

16. OSTALE INFORMACIJE

Dalje informacije

Tekst R fraza navedenih u 3. poglavlju:

- R38** Iritativno za kožu.
R41 Rizik od teškog oštećenja oka.
R36/37/38 Iritativno za oči, respiratorne organe i kožu.

Tekst H fraza navedenih u 3. poglavlju:

- H315** Izaziva iritaciju kože.
H318 Dovodi do teškog oštećenja oka.
H319 Dovodi do jake iritacije oka.
H335 Može da izazove iritaciju respiratornih organa.

Informacije iznete ovde u Bezbednosnom listu su tačne prema našem najboljem saznanju, informacijama i uverenju na dan objavljivanja ove publikacije. Ovde navedene informacije date su u svrhu pružanja smernica za bezbedno rukovanje, upotrebu, obradu, skladištenje, transport, odlaganje i ispuštanje i ne treba ih smatrati garancijom ili specifikacijom kvaliteta. Informacije se odnose isključivo na određene specifične materije i mogu biti netačne ako se ti materijali upotrebljavaju u kombinaciji sa nekim drugim materijama ili u nekom procesu koji nisu izričito navedeni u ovom tekstu. Upozoravamo da korišćenje proizvoda van propisanih namena i uslova ne povlači odgovornost proizvođača.